

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Ulunay

Hırsızların cevabı

CAMİ kurşunlarını, tarihi çeşmelerin musluklarını çalan hırsızlara geçen gün yazdığım fıkraya, hırsızlardan bir kaç cevap aldım. Cevapların bazıları günah çıkartmak kabiliyetinden, bazıları nedamet, bazıları da mecburiyet ifade ediyor.

Günah çıkartan:

— Ben, hırsızlığa küçük yaşta iken babamın para kesesinden onu işgillendirmeyecek surette ufak tefek aşırımlar yapmakla başladım. Ben büyüdükçe aşırımlar da büyüdü, nihayet bir gün evde olmadıklarını bildiğim apartman komşumuzdan bir altın saatle bir halı çalarken suç üstü yakalandım, mahkûm oldum ve hapisanede hırsızlık bilgimi ikmal ederek kendimi bu mesleğe verdim.»

Diyor ve şöyle bir felsefe yürütüyor:

— Dünya'da en ehemmiyetsiz zannedilen şey de çalınır, çünkü onun da az çok paraya tahvil edilecek bir kıymeti vardır. Hırsızlık, zekâ işi değildir, cür'et ve cesaret meselesidir. Ben hırsızım ve artık hırsızlıktan başka bir şey yapamam. Çünkü hiçbir iş bu kadar kâr getirmez. Bizim mesleğimizin ucu bucağı bulunmaz. Yeterki çalınacak şey olsun ve çalınacak şeylerin sahipleri de biraz enayi olsunlar.»

Böylesine allah ıslah etsin demekten başka yapacak bir şey yok.

İkinci mektup nedameti ifade ediyor. Hırsız diyor ki:

— Biz hırsızlara olan yazınız bende bir sevinç uyandırdı çünkü siz yalnız kurşunları muslukları çalmayın da başka ne çalarsanız çalın diyorsunuz. Bu sözünüz beni derin derin düşündürdü ve vicdanıma dokundu. Fakat, gerek camiler gerek çeşmeler o kadar sahipsiz ki kurşunları, muslukları değil olduğu gibi camiye çeşmeyi götürsek kimse farkına varmayacak. Bazen işler kesat oluyor. Yeni tanırl edilmiş bir caminin yanından geçiyoruz. Ufak kubbelerdeki kurşunlar pırıl pırıl... Etrafta da in yok çin yok. Kurşun para ediyor, imam'ın müezzinin uykusu da kurşun gibi ağır. Bu şartlar içinde çalınmaz mı beyim? Durum o kadar müsait ki şimdiye kadar bir kurşun hırsızı yakalanmadı. Fakat ben yazınızı okuduktan sonra artık ne cami kurşunu ne de çeşme musluğu çalacağım. Bittî. Zeneatımın bu faslını kapadım. Fakat aklıma geldi: Ben bundan altı yedi ay evvel yine öyle tarihi ve para getirir cinsten bir cami kapı tokmağı aşırımsam, yavaş yavaş elden çıkardığım eşyaların bulunduğu depomda olsa gerek. Yazınızdan sonra bunu ne yapayım?»

Bu suale cevap vereyim:

— Hırsız efendi. Hangi camiden aşırıdınızsa yine o camiye götürüp imama yahut müezzine teslim ediniz ve biraz uyanık olmalarını tavsiye ediniz.»

Diğer bir mektupta şöyle deniliyor:

— Ulunay bey bir lâf vardır dokuza çıktı, sekize inmez derler. Ben hırsızım çok defa piyastos oldum, mahkûm edildim, sabıkalı damgasını yedim. Bundan sonra ben ne iş yapabilirim? Sizin namuskâr dediğiniz bir iş edinmeğe kalksam (sabıkalı) diye kimse almıyor. Bir iki def'a tecrübe ettim, usaklıkla bir yere girmek istedim sonradan karaborsacı olduğumu öğrendiğim beni tutacak olan zata:

— Efendim, dedim, ben günahkâr bir kulum, günahım da hırsızlıktır. Pek çok def'a hapse girdim, çıktım. Fakat artık nadim oldum. Namusumla hayatımı kazanmak istiyorum.

Bunu söylediğim zaman adamın rengi mosmor oldu. Sanki Herifin evini soymuşum.. Bana cevap olarak kapıyı gösterdi.

Halbuki böyle yapacağına:

— İnsan oğlu kırk yıl günahkâr, bir gün tövbekâr.

Dese sadık bir köpek gibi kapısında çalışacaktım. Ve yahut:

— Oğlum, haklısın amma bana gelmez. Al şu ikibucukluğu da rız-kını başka yerde ara.

Deseydi, boynumu büküp çekilecektim. Bu muamele pek fenama gitti, hırsızlıktan başka bir şey yapamayacağımı anladım. Eski mesleğime avdet eder etmez, ilk soyduğum ev bu karaborsacının evi oldu.»

Bu mektuplar hırsızlığın biraz da bir iktisadî mesele, bir sosyal devâ olduğuna temas etmiyor mu?

Hırsız ekseriya kaderi itham eder, şeytana uyduğunu söyler halbuki şeytana uyacağına biraz da rahmana uysa insanlık haklarına sahip olmanın zevkini yaşamış olurdu.